

Dar vienas žvilgsnis į Vilniaus Antakalnio basųjų trinitorių ordino kapelos veiklą

Alicja Dacevič

Lietuvos kultūros tyrimų institutas, Saltoniškių g. 58, 08105 Vilnius
El. paštas adacevic@gmail.com

Straipsnyje pateikiama naujų žinių apie kelis 1760–1864 m. Vilniaus basųjų trinitorių ordino kapelos veiklos aspektus: galimą kapelos steigėją ir donatorių, narių skaičių, jų asmenvardžius bei instrumentų sąrašus. Publikacijoje pratęsimi muzikologų Vytauto Povilo Jurkšto ir Laimos Budzinauskienės basųjų trinitorių vienuolijos kapelos prie Išganytojo bažnyčios Antakalnyje veiklos tyrimai.

RAKTAŽODŽIAI: Vilnius, Antakalnis, vienuolija, basieji trinitoriai, bažnyčia, kapela, nariai, instrumentai, donacija, finansai

Šio straipsnio tikslą puikiai pagrindžia 1998 m. Laimos Budzinauskienės publikacijoje „Vilniaus katedros ir Viešpaties Jėzaus (Trinitorių) bažnyčios kapelos“ užrašyta mintis, kad „Norint daryti išvadas ir rašyti apibendrinančius darbus apie Vilniaus bažnyčiose muzikavusius kolektyvus, būtina sisteminti išsibarsčiusią, mažai kam žinomą bei prieinamą istorijos medžiagą“¹. Taigi šiame tekste norima pristatyti pastaruoju metu šaltiniuose ir literatūroje atrastą informaciją apie kelis Vilniaus Romos katalikų basųjų trinitorių vienuolijos kapelos prie Išganytojo bažnyčios Antakalnyje veiklos aspektus. Ateityje, toliau tiriant šio kolektyvo veiklą, galimas ir tikslesnis jo vaidmens įvertinimas Vilniaus kontekste, tačiau nereikia pamiršti, kad vienuolijos dokumentai išsklaidyti po įvairius archyvus ir sunkiai randami. Vis dar neaptikta ir kapelai priklausiusi nototeka.

Iki šiol kapelos veiklos atžvilgiu labiausiai tyrinėtas Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių skyriuje saugomas dokumentas „Regestr Kapelistów Antokolskich“². Jo pagrindu 1992 m. parašytą Vytauto Povilo Jurkšto (1928–1992) straipsnį³ savo įžvalgomis 1998 m. ir 2021 m. publikacijose papildė L. Budzinauskienė⁴. Šis straipsnis pratęsia minėtų mokslininkų Antakalnio basųjų trinitorių vienuolijos kapelos prie

1 Budzinauskienė 1998: 11.

2 Regestr Kapelistów Antokolskich. *Vilniaus universiteto bibliotekos Rankraščių skyrius* (toliau – *VUB RS*). F4–(A4096)36972.

3 Jurkštas 1992: 112–116.

4 Budzinauskienė 2021; Budzinauskienė 1998: 11–19.

Išganytojo bažnyčios veiklos tyrimus patikslinant, papildant, praplečiant jau turimas žinias. Taip pat pristatoma naujai atrasta informacija apie kelis toliau pateikiamus šios kapelos veiklos aspektus. Rašant remiamasi ne tik įvairių autorių publikacijomis, bet ir Vilniuje bei Krokovoje saugomais rankraščiais dokumentais, dažniausiai dar nenaudotais muzikologijos tyrimuose.

Maksimilijonas Rosenfeldtas – galimas kapelos steigėjas ir donatorius

Maksimilijonas Rosenfeldtas, Karališkosios Didenybės artilerijos karininkas⁵, Merečiaus (Merkinės) dvaro greta Turgelių savininkas⁶ ir dvarelio Radvilų jurisdikcijoje Vilniuje turėtojas⁷, basųjų trinitorių buvo nurodomas kaip kapelos prie Išganytojo bažnyčios Antakalnyje įkūrėjas⁸. Jis smuikuodavo kartu su ja, todėl vienuolijos muzikinis kolektyvas galėjo susiformuoti ir veikti dar prieš donatoriaus iškeliavimą į amžinybę 1760 m. gruodžio 17 dieną⁹. Galbūt ateityje pavyks sukonkretinti kolektyvo steigimo datą ir atrasti patvirtinančius dokumentus bei faktais pagrįsti Maksimilijono Rosenfeldto vaidmenį steigiant šią kapelą.

Trinitorius Innocenty'as Sewerynas Krzyszkowski (1789–1865) 1843 m. mini, kad M. Rosenfeldtas perėjo iš liuteronų konfesijos į Romos katalikų bažnyčios išpažinėjus. Garbindamas Jėzų Nazarietį Antakalnio statulos atvaizde, jis parėmė Šv. Jono Nepomuko (ček. Jan Nepomucký, 1340–1393) brolijos steigimą prie Antakalnio bažnyčios ir kasmetines maldas už brolijos mirusiųosius gegužės 17 d. bei statulos, skirtos šv. Nepomuko garsinimui, pastatymą 1745 m. basųjų trinitorių bažnyčios kapinėse. Be to, 1756 m. M. Rosenfeldtas grindinyje atnaujino paminklinę lentą, skirtą pirmajam Antakalnio basųjų trinitorių vyresniajam Jėzaus Marijos Juozapui OSsT¹⁰. Józefas Ignacy Kraszewski (1812–1887) yra paminėjęs, kad „Antras antkapis yra tik pusiau įskaitomas, ir pagal išlikusias raides galima manyti, kad jį kažkokiam Dikui (*Dick*), mirusiam 1761 m. birželio 3 d., padėjo Maksimilianas Rosenfeldtas“¹¹. To padaryti M. Rosenfeldtas negalėjo, nebent jo žmona, nes Maksimilijonas mirė 1760 m. gruodžio 17 d., o žmona Anastazija – 1781 m. lapkričio

5 [Krzyszkowski] 1843: 40, 60, 75, 83.

6 Domininkas Burba yra aprašęs vieną konfliktišką situaciją: „1750 m. Zuzana ir jos sūnus Martynas Zaleskiai ir kiti bajorai protestavo prieš Minsko vaivadijos kaštelioną Mykolą Judickį (Michał Judycki) ir leitenantą Maksimilijoną Rozenfeltą (Maksimilian Rozenfelt) bei jų pavaldinius <...> Merkinės (netoli Tabariškių) valdų valstiečius, priklausiusius M. Rozenfeltui. Po pamaldų Turgeliuose ieškovas vyko į namus, bet atsakovų valdiniai, ginkluoti lazdomis, kardais ir kuolais, jiems užstojo kelią, smurtavo prieš bajorus, atėmė nendrinį botagą, kainavusi 3 timpas, pilko avikailio kepurę, arklį, pistoletus, kainavusius 6 talerius, sulaužė 5 taleriais įvertintą kardą, sudraskė, sukruvino žiponą“ (Burba 2010: 186; Burba 2016(a): 236; Burba 2016(b): 236–237; Burba 2016(c): 292).

7 Vitkauskienė 2010: 33, 36.

8 [Krzyszkowski] 1843: 91.

9 Ten pat: 62, 75, 91.

10 Ten pat: 60–62, 83.

11 *Juzefas Ignacas Kraševskis* 2017: 440.

4 dieną. Kaip ypatingi vienuolijos geradariai¹² abu buvo palaidoti basųjų trinitorių bažnyčioje Antakalnyje¹³. 1760 m. balandžio 16 d. M. Rosenfeldtas surašė testamentą¹⁴, susijusį ir su jo žmona Anastazija Rosenfeldt iš Polikarpovičių. Jis išreiškęs norą būti palaidotas Išganytojo bažnyčioje¹⁵, skirti 20 000 auksinų sumą basųjų trinitorių bažnyčios Antakalnyje kapelos išlaikymui ir maldai už jos donatorius¹⁶. Greičiausiai kapelos finansinė situacija buvo laikoma nestabilia. 1766 m. rugpjūčio 12 d. žadėta suma (vėliau perskaičiuota į 3 000 sidabrinų rublių) buvo padovanota. Trinitorius I. S. Krzyszkowski publikacijoje minėjo dar didesnę 28 000 lenkiškų auksinų sumą¹⁷. 1793 m. donacijos pinigai buvo perleisti Tomaszui Umiastowskiui (1760–1822), kad 7 % kasmetinio pelno – 210 sidabrinų rublių – būtų išmokama ordinui¹⁸. 1793 m. gegužės 12 d. jis patvirtino raštu, kad jo valdomos Berdauščynos¹⁹ žemės Ašmenos paviete²⁰ nėra apkrautos skolomis²¹. 1801 m. rugsėjo 29 d. finansai buvo perleisti Užnerio apskrities ir Vilniaus gubernijos bajorų maršalui, Minsko civiliniam gubernatoriui²² Kazimierzui Sulistrowskiui (1778–1818), „kurį visi prisimena kaip nuostabų“ žmogų²³. K. Sulistrowskis patvirtinančius raštus pristatė Vilniaus ganytojui 1803 m. rugsėjo mėn. ir 7 % kasmetinio pelno mokėjo iš Vankovščynos dvaro²⁴ Svierių dekanate²⁵. Vis dėlto šios subvencijos pritrūkdavo kapelai išlaikyti, nes 1804 m. ordino vizitacijos akte įrašyta, kad 9 jos narių išlaikymui būtina 2 330 auksinų, arba 349 rublių ir 50 kapeikų, suma²⁶. Be to, 1830 m. 3 000 sidabrinų rublių išteklius buvo jau nuvertėjęs iki 1 200 sidabrinų rublių²⁷.

Aprašyta M. Rosenfeldto donacija neabejotinai leido veikti kolektyvui iki vienuolijos uždarymo 1864 metais. Tai patvirtintų 1861 m. ir 1862 m. finansinės išmokos basųjų trinitorių kapelos vadovui Ferdynandui Urbanowiczui ir jo padėjėjui²⁸.

12 [Krzyszkowski] 1843: 40.

13 Ten pat: 75.

14 *VUB RS*. F5–A2–514. L. 1–16.

15 *VUB RS*. F5–A2–514. L. 3v; Stankevičienė 2017: 181.

16 *VUB RS*. F5–A2–514. L. 11–11v.

17 [Krzyszkowski] 1843: 60.

18 *Lietuvos valstybės istorijos archyvas* (toliau – *LVI A*). F. 694. Ap. 1. B. 4014. L. 469; *VUB RS*. F4–(A2203)35573. L. 3; Jamski 2007: 186; Jamski 2015: 25, 30.

19 Бердаўшчына, Бердаўшчына (brus.), Berdowszczyzna (lenk.) – kaimas Gardino apskrityje.

20 Niechwiadowicz 2004.

21 *LVI A*. F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 680v–681v; *Lietuvos istorijos instituto bibliotekos rankraštynas* (toliau – *LII BR*). F 50–P65. L. 567–567v.

22 Griškaitė 2020: 67.

23 Giunterytė-Puzinienė 2018: 43.

24 *Słownik geograficzny...* 1892: 939; 1892 m. tai buvo palivarkas Švenčionių paviete, į vakarus nuo Svierių ežero, Svierių parapijoje.

25 Świdorski 2004: 79.

26 *VUB RS*. F57–B53–13. L. 13.

27 *VUB RS*. F4–(A2204)35574. L. 12v.

28 *Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos Rankraščių skyrius* (toliau – *LMAVB RS*). F318–62. L. 4, 25, 40; *LMAVB RS*. F318–1210. L. 5, 12, 19.

Kapelos narių skaičius 1786–1851 m.

Antakalnio kapelos narių registrą tyręs V. P. Jurkštas suskaičiavo, kad 1781–1791 m. Vilniaus basųjų trinitorių kapeloje prie Vilniaus Išganytojo bažnyčios Antakalnyje buvo nuo 6 iki 12 narių²⁹, o L. Budzinauskienė pateikė, kad 1781, 1788, 1792, 1803 m. joje buvo atitinkamai 8, 12, 9, 8 nariai pasauliečiai³⁰. Panašūs ar mažesni ir didesni narių skaičiai (5, 9, 12–13, 16) aptikti ir kituose tirtuose rankraštiniuose 1786–1851 m. dokumentuose. Kapelą sudarė apmokami nariai ir ugdomi mokiniai (jauniausi 9-mečiai galėjo ugdytis iki 10-ies metų).

Toliau pateikiamas narių skaičius 1786–1851 m., sukonkretinami jų asmenvardžiai atskirais metais bei pažymimas narių amžius, jei buvo įrašytas sąrašuose:

- 1786 m. – 5 nariai (Józef Tołowski, Michał Kulwiński, Stanisław Fiałkowski, Antoni Majewski, Józef Starzyński), grojantys ne bažnyčioje³¹;
- 1804 m. – 9 nariai³²;
- 1805 m. – 9 nariai (Franciszek Ciechanowicz, Józef Tutowski, Józef Brzozowski, Stanisław Fiałkowski, Wincenty Sawaniewski, Tomasz Klukowski, Józef Menczyński, Mateusz Fiałkowski (atleistas), diskantė (mirė)³³;
- 1816 m. – 12 narių (iš jų 4 mokiniai)³⁴;
- 1817 m. – 12 narių (iš jų 4 mokiniai)³⁵;
- 1820 m. – 16 narių (9 įgudę ir 7 mokiniai; įgudę: Franciszek Okuszko (52 m., vadovas), Antoni Okuszko (16 m.), Stanisław Fiałkowski (50 m.), Wincenty Jancewicz (31 m.), Kasper Jarmol(k)owicz (55 m.), Jakub Leszczyński (28 m.), Józef Pietuch (35 m.), Ferdynand Urbanowicz (18 m.), Stanisław Lemieszewski (48 m.); mokiniai: Ignacy Ławruszewicz (16 m.), Klemens Bulewicz (15 m.), Józef Marcewicz (12 m.), Antoni Łyczkowski (15 m.), Józef Sułtanowicz (17 m.), Piotr Żukowski (10 m.), Jan Juchniewicz (14 m.)³⁶;
- 1826 m. – 16 narių (iš jų 6 mokiniai)³⁷;
- 1827 m. – 13 narių (iš jų 8 mokiniai)³⁸;
- 1828 m. – 6 nariai³⁹;
- 1830 m. – 13 narių (5 įgudę ir 8 mokiniai; įgudę: Ferdynand Urbanowicz (vadovas, 28 m.), Kaspar Jarmokowicz (68 m.), Wincenty Janiewicz (40 m.),

²⁹ Jurkštas 1992: 115.

³⁰ Budzinauskienė 1998: 14.

³¹ Burba 2013: 125.

³² VUB RS. F57–B53–13. L. 13.

³³ VUB RS. F4–(A3821)36404. L. 18v.

³⁴ VUB RS. F57–B53–18. L. 7v.

³⁵ VUB RS. F4–(A2467)35803. L. 2; VUB RS. F57–B53–14. L. 7v.

³⁶ LII BR. F50–P68. L. 101v.

³⁷ VUB RS. F5–F–32502. L. 4, 4v, 5.

³⁸ Ten pat: L. 5v, 6v.

³⁹ VUB RS. F57–B53–1. L. 448v.

Klemens Bolewicz (25 m.), Józef Marcewicz (22 m.); mokiniai: Piotr Żukowski (19 m.), Józef Poznański (18 m.), Antoni Linkiewicz (15 m.), Wincenty Dobrowolski (16 m.), Kazimierz Krupski (10 m.), Dominik Nowohoński (9 m.), Jan Moldenhauer (9 m.), Leopold Mazurkiewicz (9 m.)⁴⁰;

- 1851 m. – 16 narių (2 įgudę mokytojai ir 14 mokinių; įgudę mokytojai Ferdynand Urbanowicz ir Antoni Leśniewski; mokiniai: Napoleon Pałczyński (18 m.), Antoni Sławaniewski (17 m.), Stanisław Hryniewicki (16 m.), Adolf Hryniewicki (14 m.), Felix Grużewski (18 m.), Michał Sienkiewicz (17 m.), Wincenty Pałczyński (15 m.), Napoleon Paszkiewicz (15 m.), Jan Nepomucen Leśniewski (11 m.), Bolesław Jachimowicz (12 m.), Ferdynand Jachimowicz (11 m.), Jan Wałukiewicz (13 m.), Hippolit Zieleniewski (13 m.), Florian Krzeczowski (12 m.)⁴¹.

Tikėtina, kad pagal narių skaičių tai buvo ne pati pajėgiausia kapela Vilniuje, tačiau ji tęsė nenutrūkstamą veiklą ir ruošė pamainą šios vienuolijos ir kitiems kolektyvams, ugdė naują muzikantų pasauliečių kartą. Pažymėtina, kad 1851 m. buvo tik 2 įgudę nariai kolektyve, o mokinių skaičius išaugo net iki 14 berniukų⁴². Taigi XIX a. I pusėje kapelos narių modelis pakito – sumažėjo įgudusių, apmokamų narių (1817, 1827, 1851 m. – atitinkamai 8, 5, 2 asmenys)⁴³. Ši sudėtis galėjo turėti įtakos atlikimo lygiui ir repertuaro pasirinkimui.

Kapelos nariai 1776–1862 m.

Šioje publikacijoje Antakalnio basųjų trinitorių vienuolijos kapelos chronologinį 1776–1862 m. narių sąrašą sudaro 100 asmenų. Daugiau nei trečdalis jų skelbiami pirmą kartą, prie jau žinomų asmenvardžių patikslinami veiklos metai (jei manoma kitaip, nei pateikė tyrimuose V. P. Jurkštas ir L. Budzinauskienė), pareigos, specialybė (lakoniškai pateikiami pagrindiniai faktai). Pavyzdžiui, be žinomų kapelos vadovų (senjorų) – Franciszeko Ciechanowicziaus ir Józefo Tutowskio, atrasti dar dviejų vadovų asmenvardžiai – Franciszeko Okuszko ir Ferdynando Urbanowicziaus. Tikriausiai jų būta daugiau, o pateiktas sąrašas nėra pilnas, nes asmenvardžių iš kai kurių laikotarpių trūksta dėl dokumentų stokos.

40 *LVI A. F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v.*

41 *LII BR. F50–P28. L. 122v.*

42 Ten pat: *L. 122v–123.*

43 *VUB RS. F57–B53–14. L. 7v; VUB RS. F5–F–32502. L. 5v, 6v; LII BR. F50–P28. L. 122v.*

1 lentelė. Antakalnio basųjų trinitorių vienuolijos kapelos chronologinis 1776–1862 m. narių sąrašas

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Veikla (metai)	Specialybė, pareigos
1.	Józef Starzyński ⁴⁴	1776–1790	berniukas, diskantas, smuikininkas, valtornininkas, po 12 metų apmokymo nuo 1788 m. kaip samdomas narys išėjo į kariuomenę
2.	Stanisław Fiałkowski ⁴⁵	1779–1820, 1826	berniukas, smuikininkas, obojzininkas
3.	Franciszek Ciechanowicz ⁴⁶	1780–†1807	vadovas, smuikininkas, valtornininkas, mokė berniukus, rūpinosi natomis
4.	(v. n.) Włodarski ⁴⁷	†1781	vokalistas (bosas), smuikininkas
5.	Jan Muchniewicz ⁴⁸	1781–1784	priimtas kaip seniai grojantis ir „senas“, atleistas
6.	Maciej / Macey / Maciej Kaczanowski ⁴⁹	1781–1785	vargonininkas, grojantis choralą ir „fraktą“ (vokalinę-instrumentinę muziką) ir kitais instrumentais
7.	Stanisław Zieliński ⁵⁰	1781–1785	trimitininkas, smuikininkas
8.	Wincenty Woynarski / Woyniarski / Wayniarski ⁵¹	1781–1788	vokalistas, smuikininkas, fleitininkas, išėjo tarnauti į dvaro kapelą
9.	Michał Kulwiński ⁵²	1781–†1795	trimitininkas, smuikininkas

44 *VUB RS. F4–(A4096)36972*. L. 8v–9v, 14; Budzinauskienė 1998: 18; Budzinauskienė 2021: 210; Jurkštas 1992: 114, 116; Burba 2013: 125.

45 *VUB RS. F4–(A4096)36972*. L. 8v, 13–13v, 19, 32–34v, 57–57v, 68; Budzinauskienė 1998: 17; Budzinauskienė 2021: 77, 209; Jurkštas 1992: 114, 116; Burba 2013: 125; *Biblioteka Jagiellońska* (toliau – *BJ*). Rkp. 5906. L. 4, 5v, 7v, 9v; *LII BR. F50–P68*. L. 101v; *LVIA. F. 694*. Ap. 1. B. 3671. L. 685v; *VUB RS. F4–(A3821)36404*. L. 10, 14v, 17v, 18v; *VUB RS. F5–F–32502*. L. 4v.

46 *VUB RS. F4–(A4096)36972*. L. 2–3v, 22–24v, 37, 45, 47, 54–54v; Budzinauskienė 1998: 17; Budzinauskienė 2021: 209; Jurkštas 1992: 114, 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 4–4v, 5v–9v; *VUB RS. F4–(A3821)36404*. L. 18v.

47 *VUB RS. F4–(A4096)36972*. L. 5; Budzinauskienė 1998: 18; Budzinauskienė 2021: 210; Jurkštas 1992: 116.

48 Ten pat. L. 8; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116.

49 Ten pat. L. 3–3v; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 115–116.

50 Ten pat. L. 7; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116.

51 Ten pat. L. 10–10v, 21v; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116.

52 Ten pat. L. 4–4v, 28–29, 35v; ten pat: 17; ten pat: 2010; ten pat: 116; Burba 2013: 125.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Veikla (metai)	Specialybė, pareigos
10.	Józef / Jozef Tutowski / Intowski / Tolowski ⁵³	1781–1811	vadovas 1807–1811 m., oboj- jininkas, smuikininkas, mokė berniukus, rūpinosi natomis
11.	Antoni / Anton Danuszewicz / Danusse- wicz / Danusewicz ⁵⁴	1782–1783	mokinys, pasišalino
12.	Antoni Majewski / Maiewski ⁵⁵	1782–1788	mokinys iki 1787 m., išėjo į ka- riuiomenę
13.	Andrzej / Andrzej Łukaszewicz / Lukaszewicz ⁵⁶	†1783	vokalistas (bosas), galbūt smui- kininkas
14.	Franciszek iš Varšuvos ⁵⁷	1784–1794	mokinys
15.	Szymon Siwicki / Simicki ⁵⁸	1785–1787, 1806	berniukas, instrumentistas, at- leistas dėl instrumentistų per- tekliaus tikriausiai grįžo
16.	Antoni Mokrzecki ⁵⁹	1785–1793	berniukas, diskantas, instrumen- talistas
17.	Michał Kowalewski ⁶⁰	1786	vargonininkas, trombonininkas, kvartviolininkas, klavesistas
18.	Jan Kruczyński ⁶¹	1787	berniukas, vargonininkas, kvart- violininkas, trimitininkas, atleis- tas dėl mažos naudos ordinui
19.	Michał Laudanski ⁶²	1787	berniukas, obojjininkas, atleistas
20.	Michał Ciechanowicz ⁶³	1787–1794	berniukas, diskantas, vadovo sūnus, išėjo į kariuiomenę
21.	(v. n.) Łyszczynski / Lyszczynski ⁶⁴	1788–1789, 1804 (10 d.)	išėjo į kariuiomenę, bet tikriau- siai grįžo
22.	(v. n.) Bancewicz ⁶⁵	1788–1789, 1790	1788 m. minimas kaip „senelis“ dėl girtavimo keliantis problemų

53 Ten pat. L. 5, 6–6v, 31v, 37v, 39–40, 55, 67; ten pat: 17; ten pat: 77, 209; ten pat: 114, 116; ten pat: 125; *BJ*. Rkp. 5906. L. 4, 6–7, 8–11; *VUB RS*. F4–(A3821)36404. L. 12v, 13v–14, 18v, 29v, 32v.

54 Ten pat. L. 12; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 114.

55 Ten pat. L. 11–11v, 50; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 114, 116; *Burba* 2013: 125.

56 Ten pat. L. 12, 43; ten pat: 18; Ten pat: 210; ten pat: 116.

57 Ten pat. L. 16; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 114.

58 Ten pat. L. 15; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 114; *BJ*. Rkp. 5906. L. 8.

59 Ten pat. L. 17; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 114.

60 Ten pat. L. 18; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 115–116. 1780, 1783–1785, 1789–1790 m. minimas kaip pranciškonų vargonininkas (*Budzinauskienė, Dacevič* 2017: 125).

61 Ten pat. L. 21; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 114–115.

62 Ten pat. L. 20; ten pat: 17; ten pat: 210; ten pat: 114.

63 Ten pat. L. 15, 45; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 114–116.

64 Ten pat. L. 35; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 7.

65 Ten pat. L. 41; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Veikla (metai)	Specialybė, pareigos
23.	(v. n.) Maciejewski ⁶⁶	1789–1790	valtornininkas, atleistas dėl girtavimo
24.	(v. n.) Hrehorowicz ⁶⁷	1789–1792	priimtas vietoj Łyszczyńskio / Łyszczynskio
25.	Onufry Marcinkiewicz ⁶⁸	1790–1796	mokinys
26.	Maciej / Maciej Jankowski ⁶⁹	1790–1791, 1793, 1796–1797	vargonininkas, smuikininkas, mokė berniukus
27.	Wincenty Sawaniewski / Sawanewski ⁷⁰	1791–1799, 1801–†1809	vokalistas („bosas puikus ir figūralinis“), smuikininkas, fleitininkas, klarnetininkas
28.	Ksawery / Xawery Ruchaczewski ⁷¹	1791, 1792	berniukas, smuikininkas, pabėgo
29.	Stanisław / Stanisławek Żukowski ⁷²	1791–1800	berniukas, diskantas, instrumentalistas
30.	Joachim / Juachim Dziewiałtowski / Dziewiałtowski ⁷³	1792 (21 d.)	kvartvlinininkas, trimitininkas, valtornininkas, smuikininkas, vokalistas (bosas)
31.	Tadeusz Madenecki ⁷⁴	1792–1793	vargonininkas, vokalistas, kvartvlinininkas, pasiūlino dėl geresnio darbo
32.	Józefek / Jozefek Kenonowicz / Kenonewicz ⁷⁵	1792–1794	mokinys
33.	Józef Brzozowski ⁷⁶	1792–†1805	smuikininkas, trombonininkas, kvartvlinininkas, klarnetininkas, mokė berniukus
34.	Bazyli Olszewski / Ulszewski ⁷⁷	1793–1797	mokinys

⁶⁶ Ten pat. L. 25; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116.

⁶⁷ Ten pat. L. 28, 35–35v; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116. Nežinant vardo sunku pasakyti, ar tai Michalas Hrehorowiczius, muzikuojantis 1786 m. kartu su Tomaszo Szamborskio kapela (Burba 2013: 125), ar vis dėlto Piotras Hrehorowiczius – Vilniaus šv. vysk. Stanislovo ir šv. Vladislovo katedros 1817–1823 m. fagotininkas (Budzinauskienė 1998: 15; Budzinauskienė 2021: 103, 206).

⁶⁸ Ten pat. L. 9v; ten pat: 18; ten pat: 2010; ten pat: 114.

⁶⁹ Ten pat. L. 43–44; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 115–116.

⁷⁰ Ten pat. L. 25–27v, 30, 58, 69; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 6v–7, 8; *VUB RS*. F4–(A3821)36404. L. 18v.

⁷¹ Ten pat. L. 5; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 114.

⁷² Ten pat. L. 9v, 16–16v; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 114.

⁷³ Ten pat. L. 41; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116.

⁷⁴ Ten pat. L. 43; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116.

⁷⁵ Ten pat. L. 17–17v; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 114.

⁷⁶ Ten pat. L. 41v–42v, 46–46v, 56–56v; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 4–7v; *VUB RS*. F4–(A3821)36404. L. 18v.

⁷⁷ Ten pat. L. 47; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 114–116.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Veikla (metai)	Specialybė, pareigos
35.	Jędrzej / Jędrzey Dąbkowski / Dębkowski ⁷⁸	1795	smuikininkas, trimitininkas, valtornininkas, atleistas dėl nesutarimų
36.	Samuela Samuelkiewiczowa / Kiewiczowa / Kiewiczowna ⁷⁹	1795–1797, 1802	sopranas („dyszkantka“)
37.	Tomasz Klukowski / (publikacijose Ulubowski) ⁸⁰	1796–1811	mokinys
38.	Michał Krupski ⁸¹	1798	atleistas iš tarnybos dėl ligos
39.	Józef Fiałkowski ⁸²	1799, 1802–1804	mokinys
40.	Maciej / Maciej Maxymowicz ⁸³	1799, 1802	
41.	Nežinomas ⁸⁴	1799	vargonininkas
42.	Mateusz Fiałkowski ⁸⁵	1799, 1804–1806	mokinys
43.	Michał Kołosowski ⁸⁶	1800–†1801	vargonininkas, smuikininkas, valtornininkas
44.	Nežinoma ⁸⁷	†1801	diskantė
45.	Anna Żukowska, Franciszeko Ciechanowicziaus dukra ⁸⁸	1802, 1804	vokalistė
46.	Jakub Leszczyński ⁸⁹	1802 (10 d.) 1810–1815, 1820–1829	mokinys, įpareigotas taisyti instrumentus

78 Ten pat. L. 29v; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116.

79 Ten pat. L. 36; ten pat: 14, 17; ten pat: 77, 209; ten pat: 115–116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 4.

80 Ten pat. L. 60, 70; ten pat: 17–18; ten pat: 209; ten pat: 114, 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 6, 8v–10v; *VUB RS*. F4–(A3821)36404. L. 11v, 18v.

81 Ten pat. L. 50; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116.

82 Ten pat. L. 34; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 5v–6v.

83 Ten pat. L. 4; ten pat. L. 51; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116. Ilgametis (1804–1850 m.) Vilniaus šv. vysk. Stanislovo ir šv. Vladislavo katedros kapelos narys (Budzinauskienė 1998: 16; Budzinauskienė 2021: 207).

84 Ten pat. L. 52; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116.

85 Ten pat. L. 34, 61; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 5v, 6v, 8, 9v; *VUB RS*. F4–(A3821)36404. L. 18v.

86 Ten pat. L. 53; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116.

87 *VUB RS*. F4–(A3821)36404. L. 18v.

88 *VUB RS*. F4–(A4096)36972. L. 59; Budzinauskienė 1998: 14, 18; Budzinauskienė 2010: 77, 209; Budzinauskienė 2021: 115–116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 5v–7.

89 Ten pat. L. 75v; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 114; *LII BR*. F50–P68. L. 101v; *LVI A*. F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 685v; *VUB RS*. F5–F–32502. L. 1–8v.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Veikla (metai)	Specialybė, pareigos
47.	Józef Budkiewicz ⁹⁰	1803	valtornininkas, smuikininkas, 1798–1803 m. kapelos vadovo Tomaszo Szamborskio mokinys, kuriam mirus trumpam perėjo į basųjų trinitorių kolektyvą
48.	Józef Pietuch ⁹¹	1803, 1820–1824	priimtas vietoj Józefo Budkiewiczaus
49.	(v. n.) Żukowska, Franciszeko Ciechanowiczaus anūkė ⁹²	1805	vokalistė
50.	Grzegorz Tomoszkiewicz / Tomasziewicz ⁹³	1805–1806	valtornininkas, trimitininkas, mokė groti valtorna
51.	Jan Mickiewicz ⁹⁴	1806–1809	mokinys
52.	(v. n.) Kuczyński (publikacijose Kurzyński) ⁹⁵	1807–1808	instrumentalistas, po metų darbo atsisakė, muzikavo pas bernardinus
53.	Józef Męczyński / Menczyński / Menżyński ⁹⁶	1807–1811	trimitininkas, valtornininkas, smuikininkas, grojo <i>basetla</i> , mokė berniukus mokinius, perrašinėjo natas
54.	Antoni Jan(?)wicz ⁹⁷	1808–1810	mokinys
55.	Wincenty Jancewicz ⁹⁸	1808–1813–1820	mokinys
56.	Felix Janczewski ⁹⁹	1808–1811	mokinys

⁹⁰ Ten pat. L. 62; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 114, 116.

⁹¹ Ten pat. L. 62; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 6v–7; *LII BR*. F50–P68. L. 101v; *LVIA*. F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 685v; *VUB RS*. F5–F–32502. L. 1–2v.

⁹² *VUB RS*. F4–(A4096)36972. L. 54v.

⁹³ *BJ*. Rkp. 5906. L. 8–8v; *VUB RS*. F4–(A4096)36972. L. 63; Budzinauskienė 1998: 18; Budzinauskienė 2021: 210; Jurkštas 1992: 116.

⁹⁴ Ten pat. L. 8–9v; ten pat. L. 66; ten pat: 18; ten pat: 103 (yra tarp katedros kapelos narių 1823 m. sąrašė), 207, 210; ten pat: 114.

⁹⁵ *VUB RS*. F4–(A4096)36972. L. 65; Budzinauskienė 1998: 18; Budzinauskienė 2021: 210; Jurkštas 1992: 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 9–11; *VUB RS*. F4–(A3821)36404. L. 4v.

⁹⁶ *VUB RS*. F4–(A4096)36972. L. 64–64v; Budzinauskienė 1998: 18; Budzinauskienė 2021: 210; Jurkštas 1992: 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 9–11. L. 9v–11.

⁹⁷ Ten pat. L. n. p.; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 114.

⁹⁸ Ten pat. L. 47; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 114; *LII BR*. F50–P68. L. 101v; *LVIA*. F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 685v.

⁹⁹ *VUB RS*. F4–(A4096)36972. L. 71–71v; Budzinauskienė 1998: 17; Budzinauskienė 2021: 209; Jurkštas 1992: 116; *BJ*. Rkp. 5906. L. 11.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Veikla (metai)	Specialybė, pareigos
57.	Michał Makowski ¹⁰⁰	1809–1810	mokinys
58.	Michał Rydzewski ¹⁰¹	1809–1811	mokinys
59.	Jerzy Jędrzejewski ¹⁰²	1810–1811	vokalistas, instrumentalistas, mokė berniukus mokinius; po metų darbo atsiskė
60.	Józef Sulżyński ¹⁰³	1811	vokalistas, instrumentalistas
61.	Jan Maciejewski ¹⁰⁴	1812	
62.	Józef Marcewicz ¹⁰⁵	1817–1827, 1828–1830	mokinys
63.	Franciszek Okuszko ¹⁰⁶	1820–1829	vadovas
64.	Antoni Okuszko ¹⁰⁷	1820	mokinys
65.	Kasper Jarmołowicz / Jarmokowicz / Jarmołkowicz / Jermakowicz ¹⁰⁸	1820–1830	galbūt fagotininkas
66.	Stanisław Lemieszewski ¹⁰⁹	1820	
67.	Ignacy Ławruszewicz ¹¹⁰	1820, 1827–1829	mokinys
68.	Klemens Bulewicz / Bolewicz ¹¹¹	1820–1827, 1828–1830	mokinys
69.	Antoni Łyczkowski ¹¹²	1820–1826	mokinys
70.	Józef Sultanowicz / Sołtanowicz ¹¹³	1820–1823	mokinys
71.	Piotr Żukowski ¹¹⁴	1820–1830	mokinys

¹⁰⁰Ten pat. L. 52; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 114.

¹⁰¹Ten pat. L. 50v; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 114.

¹⁰²Ten pat. L. 73; ten pat: 17; ten pat: 209; ten pat: 116.

¹⁰³Ten pat. L. 73; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 116.

¹⁰⁴Ten pat. L. 76; ten pat: 18; ten pat: 210; ten pat: 115–116.

¹⁰⁵*LII BR.* F50–P68. L. 101v, 127v; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 685v; *VUB RS.* F5–F–32502. L. 1–1v, 6v, 7v, 8–8v; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v.

¹⁰⁶*LII BR.* F50–P68. L. 101v; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 685v; *VUB RS.* F5–F–32502. L. 1–3, 4–8v. Apie 1801 m. minimas kaip Vilniaus katedros kapelos narys (Budzinauskienė 1998: 16; Budzinauskienė 2021: 207).

¹⁰⁷*LII BR.* F50–P68. L. 101v, 127; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 685v.

¹⁰⁸*LII BR.* F50–P68. L. 101v; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 685v; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v; *VUB RS.* F5–F–32502. L. 1–8v.

¹⁰⁹Ten pat. L. 101v; ten pat. L. 685v.

¹¹⁰Ten pat. L. 101v, 127v; ten pat. L. 685v; *VUB RS.* F5–F–32502. L. 5, 6–8v.

¹¹¹Ten pat. L. 101v, 127v; ten pat. L. 685v; ten pat. L. 1–1v, 4, 5–8v; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v.

¹¹²Ten pat. L. 101v, 127v; ten pat. L. 685v; ten pat. L. 1–1v, 4–5.

¹¹³Ten pat. L. 101v; ten pat. L. 685v. Minimas (be vardo) apie 1825 m. kaip Vilniaus katedros kapelos trimitininkas ir bosas (Budzinauskienė 1998: 16; Budzinauskienė 2021: 208).

¹¹⁴Ten pat. L. 101v, 127v; ten pat. L. 685v; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v; *VUB RS.* F5–F–32502. L. 1–1v, 2v–3, 4; *VUB RS.* F57–B53–1. L. 448v.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Veikla (metai)	Specialybė, pareigos
72.	Jan Juchniewicz ¹¹⁵	1820	mokinyš
73.	(v. n.) Zachacowski ¹¹⁶	1826	mokinyš
74.	Kazimierz Krupski ¹¹⁷	1826–1830	mokinyš
75.	Antoni Linkiewicz / Lenkiewicz ¹¹⁸	1827–1830	mokinyš, diskantas
76.	Klemens Dobrowolski ¹¹⁹	1827	mokinyš
77.	Wincenty Dobrowolski ¹²⁰	1828–1830	mokinyš
78.	Józef Poznański ¹²¹	1828–1830	mokinyš
79.	Michał Malinowski ¹²²	1828	mokinyš
80.	Wincenty Baniewicz ¹²³	1828	mokinyš
81.	Wincenty Janiewicz ¹²⁴	1830	mokinyš
82.	Dominik Nowohoński ¹²⁵	1830	mokinyš
83.	Jan Moldenhauer ¹²⁶	1830	mokinyš
84.	Leopold Mazurkiewicz ¹²⁷	1830	mokinyš
85.	Napoleon Pałczyński ¹²⁸	1848–1851	mokinyš
86.	Wincenty Pałczyński ¹²⁹	1848–1851	mokinyš
87.	Antoni lub Adam Sławaniewski ¹³⁰	1848–1851	mokinyš
88.	Stanisław Hryniewicki ¹³¹	1848–1851	mokinyš
89.	Adolf Hryniewicki ¹³²	1848–1851	mokinyš
90.	Felix Grużewski ¹³³	1848–1851	mokinyš
91.	Michał Sienkiewicz ¹³⁴	1851	mokinyš

115 *LII BR*. F50–P68. L. 101v, 127v; *LVIA*. F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 685v.

116 *VUB RS*. F5–F–32502. L. 5v.

117 *VUB RS*. F5–F–32502. L. 7; *VUB RS*. F57–B53–1. L. 448v; *LVIA*. F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v.

118 Ten pat. L. 6; ten pat. L. 448v; ten pat. L. 469v.

119 *VUB RS*. F5–F–32502. L. 6; *VUB RS*. F57–B53–1. L. 448v.

120 *VUB RS*. F57–B53–1. L. 448v; *LVIA*. F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v.

121 *VUB RS*. F5–F–32502. L. 7; *LVIA*. F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v; *VUB RS*. F57–B53–1. L. 448v.

122 *VUB RS*. F5–F–32502. L. 7; *VUB RS*. F57–B53–1. L. 448v.

123 Ten pat. L. 7v.

124 *LVIA*. F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v.

125 Ten pat.

126 Ten pat.

127 Ten pat.

128 *LII BR*. F50–P28. L. 122v; *LVIA*. F. 3007. Ap. 38. B. 37. P[sl]. 15.

129 Ten pat.

130 Ten pat.

131 Ten pat.

132 Ten pat.

133 Ten pat.

134 *LII BR*. F50–P28. L. 122v.

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Veikla (metai)	Specialybė, pareigos
92.	Napoleon Paszkiewicz ¹³⁵	1851	mokinys
93.	Bolesław Jachimowicz ¹³⁶	1851	mokinys
94.	Ferdynand Jachimowicz ¹³⁷	1851	mokinys
95.	Jan Wálukiewicz ¹³⁸	1851	mokinys
96.	Hippolit Zieleniewski ¹³⁹	1851	mokinys
97.	Florian Krzeczowski ¹⁴⁰	1851	mokinys
98.	Jan Nepomucen Leśniewski ¹⁴¹	1851	mokinys
99.	Antoni Leśniewski ¹⁴²	1851–1862	vargonininkas ir mokytojas, mokė vargonuoti ir groti fortepijonu
100.	Ferdynand Urbanowicz ¹⁴³	1820–1862	vadovas, mokytojas

Kaip matome lentelėje, daugelis kapelos narių grojo keliais instrumentais. Tarp giedančių diskantų buvo ne tik berniukai, bet ir kapelos vadovo Franciszeko Ciechanowskio dukra ir anūkė. Būta ir ilgamečių kolektyvo narių: Stanisławas Fiałkowski grojo 1779–1820, 1826 m., Józefas Tutowski – 1781–1811 m., Wincenty’as Sawaniewskis buvo nariu iki mirties 1791–1799, 1801–†1809 m., kapelos vadovas Ferdynandas Urbanowiczius susijęs su ja 1820–1862 metais.

Kapelos instrumentų sąrašai 1830 m. ir 1851 m. vizitacijose

Šiuo metu sąrašus visų vienuolijai priklaususių instrumentų, saugotų muzikiniame chore virš įėjimo į bažnyčią¹⁴⁴, aptinkame tik 1830 m. ir 1851 m. vizitacijų dokumentuose¹⁴⁵. Trūksta ankstesnių kapelos veiklos laikotarpių pilnų sąrašų, tačiau vizitacijose randame įrašų apie instrumentų „senumą“, o 1851 m. įrašė jie grupuojami į „senuosius“ ir „naujai gautus“¹⁴⁶. Taigi pastebima instrumentų kaita. 1851 m.

¹³⁵Ten pat.

¹³⁶Ten pat.

¹³⁷Ten pat.

¹³⁸Ten pat.

¹³⁹Ten pat.

¹⁴⁰Ten pat.

¹⁴¹Ten pat.

¹⁴²*LII BR.* F50–P28. L. 122v; *LMAVB RS.* F318–62. L. 4, 25, 40; *LMAVB RS.* F318–1210. L. 5, 12.

¹⁴³Ten pat. L. 122v; ten pat. L. 4, 25, 40; ten pat. L. 5, 12, 19; *LII BR.* F50–P68. L. 101v; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3671. L. 685v; *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 469v; *VUB RS.* F5–F–32502. L. 1–2, 3–3v, 4v, 5v–8v.

¹⁴⁴*LII BR.* F50–P65. L. 566.

¹⁴⁵1830 m. – *VUB RS.* F4–(A2204)35574. L. 9 ir *LVIA.* F. 694. Ap. 1. B. 3777. L. 456–456v, 1851 m. – *LII BR.* F50–P68. L. 119–119v.

¹⁴⁶*LII BR.* F50–P68. L. 119v.

sąrašė stebina 8 naujai įsigyti klarnetai. Galbūt jie nupirkti edukacinėms berniukų mokinių reikmėms.

Toliau pateikiamas dviejų vizitacijų fragmentų vertimas į lietuvių kalbą. Laužtinuose skliaustuose įrašyti skirtumai tarp 1830 m. vizitacijos dviejų tekstų variantų.

2 lentelė. Antakalnio basųjų trinitorių vienuolijos kapelos 1830 m. ir 1851 m. instrumentų sąrašai

Muzikos instrumentai 1830 m.				
1.	10-ies balsų vargonai		1	
2.	Smuikai, geri		7[6]	
3.	<i>Ditto</i> (lot. anksčiau išvardyta) reikalingas remontas		2	
	[3. Reikia taisyti]		3]	
4.	Altai		2	
5.	Klarnetai		4	
6.	Petitas, naujas ¹⁴⁷		1	
7.	Traverso fleitos		4	
8.	Valtornos visiems tonams su vožtuvais		2	
9.	Valtorna, sena		1	
10.	Fagotai [geri]		2	
11.	Fagotai, seni		2	
12.	Tolombosas ¹⁴⁸		1	
13.	Būgnai, seni		2	
14.	Trimitai [geri]		2	
	Trimitas, senas		1	
15.	Zilės ¹⁴⁹ , senos		1	
16.	Kvartviola ¹⁵⁰		1	
17.	Violončelė		1	
	[18. Klavikordas		1]	
Muzikos instrumentai 1851 m.				
Seni		Naujai gauti		
1.	Kvartviola	1	1. Seni naujai perdaryti smuikai	7
2.	Violončelė	1	2. Naujas perdarytas petitas	1
3.	Altai	2	3. Naujos traverso fleitos: viena iš buksmedžio, kita iš kriaušės	2

¹⁴⁷Galbūt piccolo fleita.

¹⁴⁸Tikriausiai didelis turkų karinis būgnas – *tabl baz* (Reychman 1964: 105, 322).

¹⁴⁹*Zill* – lėkštė(s) (ten pat.).

¹⁵⁰Kontrabosas.

4. Buksmedžio petitas	1	4. Naujai įsigyti klarnetai	8
5. Klarnetai	2	5. Naujai įsigytos valtornos	2
6. Dvi traverso fleitos: viena iš buksmedžio, kita iš juodmedžio	2	6. Du naujai įsigyti trimitai ir dar trečias su kutukais	3
7. Serpentas ¹⁵¹ , žalčio formos, klijuotas, sugadintas	1	7. Naujai įsigytas paprastas serpentas, muzikinis, su didele landa ir žalvariniu pūstuku	1
8. Muzikiniai būgnai	2	8. Naujai įsigytas ilgas bosinis trombonas, visas žalvarinis	1
9. Muzikinis tolombosas	1	9. Naujai įsigytas buksmedžio obojus	1
10. Zilės, sugadintos	2	10. Iš senų į naujus perdirbti fagotai	2
		11. Naujai suremontuoti seni 10-ies balsų vargonai	1

Iš sąrašuose pateiktų instrumentų aiškėja, kad kapelai priklausančiais instrumentais (smuikais, altu, violončele, kontrabosu (*kwartwiola*), fleita (*traverso*), obojumi, fagotu, trimitu, būgnais) buvo galima atlikti baroko stiliaus kūrinius bei suformuoti ankstyvajam klasicizmui priskiriamą kolektyvą. Jame I–II smuikus galėjo dubliuoti fleitos (I–II) ir obojus (sąrašė minimas tik vienas), o altas, violončelė, kontrabosas ir fagotas galėjo realizuoti bendrą *basso* liniją. Šiuos instrumentus galėjo papildyti valtornos (I–II), fagotas, klarnetai (I–II), taip pat vargonai ar klavikordas.

Išvados

1. Straipsnyje pristatoma rankraštiniuose ir publikuotuose šaltiniuose Vilniuje ir Krokuvoje atrasta nauja informacija apie kelis Vilniaus Romos katalikų basųjų trinitorių vienuolijos kapelos prie Išganytojo bažnyčios Antakalnyje veiklos aspektus. Žinomi faktai patikslinami ir papildomi pratęsiant muzikologų Vytauto Povilo Jurkšto ir Laimos Budzinauskienės tyrimus.

2. Šiuo metu atrasti faktai patvirtina, kad kapela pradėjo veikti prieš 1760 m., o nustojo muzikuoti uždarius vienuoliją 1864 metais. Tai gerokai papildė iki šiol turimus duomenis.

3. Kapelos donatorius Maksimilijonas Rosenfeldtas galėjo būti ir Vilniaus Romos katalikų basųjų trinitorių vienuolijos kapelos prie Išganytojo bažnyčios Antakalnyje steigėju. Jo finansinis indėlis kolektyvui buvo reikšmingas, o ypatingas mecenato vaidmuo pastebimas iki vienuolijos uždarymo.

4. 1786–1851 m. kapelos kolektyvą sudarė 5–16 asmenų, jam priklausydavo patyrę atlikėjai vyrai ir mokiniai berniukai / jaunuoliai; pasitaikydavo ir moterų ar mergaičių vokalisčių.

¹⁵¹ Bosinis cinkas (vok. *Zink*), kornetas – lūpinis pučiamasis instrumentas.

5. Trečdalis 1776–1862 m. kapelos narių asmenvardžių skelbiami pirmą kartą. Jie papildyti veiklos kapeloje metais ir lakoniška informacija apie specialybę bei pareigas.

6. Publikacijoje pateikti 1830 ir 1851 m. vizitacijų instrumentų sąrašai liudija, kad kapelai priklausančiais instrumentais galima atlikti baroko ir klasicizmo stiliaus kūrinius.

7. Šiame straipsnyje pristatyti tik keli šios vienuolijos kapelos veiklos aspektai, tad ateityje yra galimybė visapusiškiau atskleisti ir įvertinti kapelos vaidmenį Vilniaus kontekste.

Gauta 2024 08 31
Priimta 2024 10 20

Literatūra

1. Budzinauskienė, L. *Vilniaus katedros kapela. Veikla, personalijos, repertuanas XIX amžiuje*. Monografija. Vilnius: Lietuvos muzikos ir teatro akademija, 2021.
2. Budzinauskienė, L. Vilniaus katedros ir Viešpaties Jėzaus (Trinitorių) bažnyčios kapelos. *Menotyra*. 1998. 4: 11–19.
3. Budzinauskienė, L.; Dacevič, A. Vilniaus pranciškonų ordino muzikinio gyvenimo atspindžių šaltiniai ir jų komentarai. Pajamų ir išlaidų registracijos knygos. *Lietuvos muzikologija*. 2017. 18: 123–134.
4. Burba, D. Bajorijos kriminaliniai nusikaltimai ir bausmės Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje XVIII a. Daktaro disertacija. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas, 2010.
5. Burba, D. Keli epizodai iš muzikantų gyvenimo XVIII a. Vilniaus pavieto pilies teismo bylose. *Lietuvos istorijos metraštis*. 2013. 2012(1): 119–126.
6. Burba, D. Namų užpuolimai XVIII amžiaus Vilniuje – bajorų nusikaltimas miesto erdvėje. *Istorija: mokslo darbai*. 2016(a). 103(3): 4–26.
7. Burba, D. *Smurtiniai bajorų nusikaltimai ir bausmės XVIII amžiaus Vilniaus paviete*. Monografija. Vilnius: Lietuvos edukologijos universiteto leidykla, 2016(b).
8. Burba, D. Valsčių dalyvavimas smurtiniuose bajorų nusikaltimuose, XVIII amžiaus Vilniaus pavieto pilies ir žemės teismų knygų duomenimis. 3: *XVIII amžiaus studijos: Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė. Iššūkiai. Laimėjimai. Netekys*. Sud. R. Šmigelskytė-Stukienė. Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2016(c): 282–301.
9. Giunterytė-Puzinienė, G. *Vilniuje ir Lietuvos dvaruose: 1815–1843 metų dienoraštis*. Iš lenkų kalbos vertė I. Aleksaitė. Vilnius: Tyto alba, 2018.
10. Griškaitė, R. Šokantis Vilnius. *Pasakojimai apie Vilnių ir vilniečius*. III. Sudarytoja Z. Medišauskaitė. Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2020: 37–86.
11. Jamski, P. J. Jėzaus šventovė Vilniuje, Antakalnyje. *Acta Academiae Artium Vilnensis*. 2007. 21: 177–188.
12. Jamski, P. J. *Kościół Zbawiciela w Wilnie*. Vilnius: Agapetos, 2015.
13. Jurkštas, V. P. Antakalnio vienuolyno kapela. *Krantai*. 1992. 2(3–5): 112–116.
14. *Juzefas Ignacas Kraševskis. Vilnius nuo jo pradžios iki 1750*. T. 2. Iš lenkų kalbos vertė K. Uscila, iš lotynų kalbos vertė A. Vitkauskas. Vilnius: Mintis, 2017.
15. [Krzyszowski, I. S.] *Nabożeństwo wiernych katolików dla użycia pobożnego, w domu i w kościołach: a mianowicie w kościele wileńsko-antokolskim XX. Trynitarzów*. Wilno: Druk A. Marcinowskiego, 1843.
16. Niechwiadowicz, K. *Moje Sobotniki*. Poznań: Gawia, 2004.
17. Reychman, J. *Orient w kulturze polskiego oświecenia*. Zakład Narodowy Imienia Ossolińskich – Wydawnictwo. Wrocław–Warszawa–KraKów, 1964.
18. *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*. Wydany pod redakcją Bronisława Chlebowskiego, Władysława Walewskiego, według planu Filipa Sulimierskiego i z pomocą zgromadzonych przez niego materyałów. 12. Warszawa: Nakładem Władysława Walewskiego (Druk „Wieku”), 1892.

19. Stankevičiūtė, R. *Antakalnio Jėzus ir kiti stebuklingojo Jėzaus Nazariečio atvaizdai Lietuvoje*. Mokslo monografija. Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2017.
20. Świdorski, A. J. *Dekanat Świrski w 1784 roku w świetle opisów plebanów*. Praca magisterska. Białystok: Wydział Historyczno-Socjologiczny Instytutu Historii Uniwersytetu Białostockiego, 2004.
21. Vitkauskienė, B. R. Vilniaus pabūklų liejyklos teritorija (Puškarnia) XVI–XVIII a. šaltiniuose. *Istoriniai tyrimai. Miestų praeitis*. 2010. 2: 1–43.

Šaltiniai

1. Collegio Antecollensi <...>. *VUB RS*. F4–(A3821)36404.
2. Opisanie Kościoła i Klasztoru XX. Trynitarzów w Gubernii Wileńskiej <...> na Przedmieściu Wileńskim, Antokol zwanem <...>. *VUB RS*. F57–B53–18.
3. Opisanie kościoła XX. Trynitarzów Antokolskich z Roku 1817. *VUB RS*. F57–B53–14.
4. Opisanie Kościoła i Klasztoru XX Trynitarzów <...>. *VUB RS*. F4–(A2467)35803.
5. Regestr Kapelistów Antokolskich. *VUB RS*. F4–(A4096)36972.
6. „Regestra perceptų i expensų“ ks. Bernardynów w Wilnie z lat 1802–1808. *BJ*. Rkp. 5906.
7. Widymus z Xiąg Tr[y]b[u]n[a]łu GH[ównego] WXL Spraw Wiczystych w Wilnie Expedyowanych. *VUB RS*. F5–A2–514.
8. Wizyta całego funduszu XX. Trynitarzów wileńskiego Klasztoru na Antokolu położonego. *LII BR*. F50–P68.
9. Wizyta klasztoru Antokolskiego X.X. Trynitarzów <...>. *VUB RS*. F4–(A2203)35573.
10. Wizyta Klasztoru Antokolskiego XX Trynitarzów Gubernii Wileńskiej Powiatu i Dekanatu Wileńskiego z Roku 1818. *LVI A*. F. 694. Ap. 1. B. 4014.
11. Wizyta klasztoru Antokolskiego XX. Trynitarzów Guberni Wileńskiej Powiatu i Dekanatu Wileńskiego z Roku 1818. *LII BR*. F50–P65.
12. Wizyta Kościoła i klasztoru Wileńskiego Antokolskiego XX. Trynitarzów <...>. *LVI A*. F. 694. Ap. 1. B. 3671.
13. Wizyta Kościoła i Klasztoru Wileńskiego Antokolskiego XX. Trynitarzów w Guberni, Powiecie i Dekanacie Wileńskim przez naznaczonego Wizytatora z Rządu Dyecezalnego Wileńskiego za rok 1830 odprawiona i we czterech egzemplarzach opisana. *VUB RS*. F4–(A2204)35574.
14. Wizyta Kościoła y Klasztoru XX. Trynitarzów na Antokolu <...>. *VUB RS*. F57–B53–13.
15. Wizyta klasztoru sztatnego pierwszej klasy przy kościele P. Jezusa XX. Trynitarzów na przedmieściu Miasta Wilna Antokolu <...> w 1851 roku. *LII BR*. F50–P28.
16. Wizyta Kościoła i klasztoru Wileńskiego Antokolskiego XX. Trynitarzów <...>. *LVI A*. F. 694. Ap. 1. B. 3671.
17. Wizyta Kościoła i Klasztoru Wileńskiego Antokolskiego XX. Trynitarzów <...> za rok 1830 odprawiona <...>. *LVI A*. F. 694. Ap. 1. B. 3777.
18. Wizyty funduszków Duchowieństwa świeckiego i zakonnego <...> m. Wilna za rok 1828-my <...>. *VUB RS*. F57–B53–1.
19. [Vilniaus basijų trinitorių vienuolyno 1823–1829 m. išlaidų registravimo knyga]. *VUB RS*. F5–F–32502.
20. [Vilniaus Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčios dokumentai]. *LVI A*. F. 3007. Ap. 38. B. 37.
21. *Книга Для записи Прихода и Расхода денег* <...>. *LMAVB RS*. F318–62.
22. *Книга Для записи Прихода и Расхода* <...>. *LMAVB RS*. F318–1210.

Alicja Dacevič

Another Look at the Activities of the Chapel of the Order of Barefoot Trinitarians of Antakalnis in Vilnius

Summary

The article presents new information on several aspects of the activities of the chapel of the Roman Catholic monastery of Barefoot Trinitarian at the Church of the Savior in Antakalnis (Vilnius), which was discovered in manuscript and published sources in Vilnius and Cracow. The studies by the musicologists Vytautas Povilas Jurkštas and Laima Budzinauskienė are extended by clarifying, supplementing, and expanding the known facts.

The newly discovered facts confirm that this chapel started functioning before 1760 and stopped its musical activity after the monastery was closed in 1864. This significantly expands the data available so far. The donor of the chapel, Maksimilian Rozenfeldt (Maksimilijonas Rosenfeldtas), was possibly also the founder of the chapel of the Vilnius Roman Catholic monastery of Barefoot Trinitarians at the Church of the Savior in Antakalnis. His financial contribution to the chapel was significant, and his role as a special patron was obvious until the closure of the monastery. Between 1786 and 1851, the number of members of the chapel fluctuated between five and sixteen people. A third of the names of the members of the group between 1776 and 1862 (throughout its existence, the chapel had 100 members in total) are published for the first time. The lists of instruments compiled during the visitations of 1830 and 1851 would suggest that the instruments owned by the chapel were suitable for performing Baroque and Classical music.

KEYWORDS: Vilnius, Antakalnis, monastery, Barefoot Trinitarians, church, chapel, members, instruments, donations, finances